II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een verordening van de Raad inzake financiële en technische hulp en inzake economische samenwerking met ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en in Azië

(91/C 119/07)

COM(91) 104 def.

(Door de Commissie ingediend op 22 april 1991)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 235,

Gezien de voorstellen van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Overwegende dat de Gemeenschap in haar betrekkingen met de ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en in Azië („ALA-ontwikkelingslanden") sinds 1976 een beleid van financiële en technische samenwerking voert, waaraan in een recenter verleden ook economische samenwerking is toegevoegd; dat die vormen van samenwerking deel uitmaken van een omvattend beleid ten opzichte van alle ontwikkelingslanden, dat ook de uitbreiding van hun handelsverkeer inhoudt, zowel door de opname van deze landen in het systeem van het multilaterale handelsverkeer als door de doelgerichte maatregelen die door de ter zake bevoegde internationale organisaties worden getroffen alsook door specifieke maatregelen zoals het communautaire stelsel van algemene tariefpreferenties;

Overwegende dat het lopende proces van de Europese constructie en de steeds grotere plaats die de Gemeenschap in de wereld inneemt, een voortzetting van het streven naar economische samenwerking in het wederzijdse belang en naar hulp van de Gemeenschap bij het ontwikkelingsproces in de ALA-ontwikkelingslanden rechtvaardigen, evenals de verruiming ervan tot andere landen of sectoren, de aantrekking van nog meer middelen en de pogingen om dit beleid beter op de landelijke en plaatselijke behoeften van elke regio af te stemmen;

Overwegende dat de Europese Raad herhaaldelijk de politieke wil van de Gemeenschap heeft bevestigd om de samenwerking met de gebieden in de wereld met een te laag ontwikkelingspeil te versterken, waartoe de Gemeenschap en haar Lid-Staten zich meer, beter gecoördineerde en veelsoortige inspanningen moeten getroosten;

Overwegende dat het Europese Parlement, na dit onderwerp op verscheidene van haar zittingen grondig te hebben behandeld, ook op deze versterking en op een herziening van de thans geldende communautairrechtelijke bepalingen heeft aangedrongen, ten einde een grotere doeltreffendheid en een grotere doorzichtigheid te waarborgen;

Overwegende dat de Raad zijn goedkeuring heeft gehecht aan conclusies waarbij de richtsnoeren op lange termijn voor deze samenwerking, zoals deze door de Commissie waren voorgesteld en die betrekking hebben op de in beschouwing te nemen prioriteiten en sectoren en op de wenselijkheid om daarvoor meer middelen uit te trekken alsmede op de mogelijkheid om deze op middellange termijn indicatief te programmeren, worden ondersteund;

Overwegende dat de Raad en het Europese Parlement niet alleen de van oudsher bestaande actieterreinen hebben bevestigd, maar ook nieuwe prioriteiten hebben aangegeven, in het bijzonder voor de milieubescherming, de menselijke dimensie van de ontwikkeling en de economische samenwerking in het wederzijdse belang van de Gemeenschap en de landen die haar partners zijn;

Overwegende dat de voorschriften voor het beheer van de financiële en technische hulp en voor de economische samenwerking met de ALA-ontwikkelingslanden dienen te worden vastgesteld;

Overwegende dat bijgevolg Verordening (EEG) nr. 442/81 van de Raad van 17 februari 1981 inzake financiële en technische hulp aan niet-geassocieerde ontwikkelingslanden [1] dient te worden ingetrokken en door de onderhavige verordening dient te worden vervangen;

Overwegende dat het Verdrag voor de vaststelling van de onderhavige verordening in geen andere bevoegdheden voorziet dan die van artikel 235,

---

[1] PB nr. L 48 van 21. 2. 1981, blz. 8.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De Gemeenschap gaat voort met een samenwerkingsverband met de ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en Azië, die niet tot de ondertekenaars van de Overeenkomst van Lomé behoren en niet onder het Gemeenschapsbeleid ten aanzien van het Middellandse-Zeegebied vallen, hierna „ALA-ontwikkelingslanden" genoemd, en geeft daaraan uitbreiding. Die samenwerking omvat zowel financiële en technische bijstand voor de ontwikkeling als economische samenwerking. In dit verband hecht de Commissie het allergrootste belang aan de bevordering van de rechten van de mens, aan het vrije handelsverkeer, met inbegrip van de culturele dimensie ervan en aan de milieubescherming, waartoe in een perspectief van wederzijds belang een dialoog over politieke, economische en sociale vraagstukken wordt geïntensifieerd.

Artikel 2

Alle ALA-ontwikkelingslanden komen voor de financiële en technische hulp en voor de economische samenwerking in aanmerking.

Behalve Staten en regio's, komen als doelgroep of partner in aanmerking: gedecentraliseerde overheidsdiensten, publiekrechtelijke agentschappen, plaatselijke of traditionele gemeenschappen, particuliere instellingen en particuliere economische subjecten met inbegrip van coöperaties en niet-gouvernementele organisaties.

Financiële en technische hulp

Artikel 3

De financiële en technische hulp is voornamelijk gericht op de verbetering van de levensomstandigheden van de meest behoeftige lagen van de bevolking en op de uitvoering van maatregelen in sectoren waarvoor het moeilijk is intern middelen aan te trekken, maar die voor de ontwikkeling van deze landen of voor de internationale gemeenschap in haar geheel van strategisch belang zijn.

Deze hulp is in de eerste plaats bestemd voor de door de allerarmste ALA-ontwikkelingslanden geleverde inspanningen.

Artikel 4

De financiële en technische hulp dient in het bijzonder voor de ontwikkeling van de rurale sector en voor een betere veiligstelling van de voedselvoorziening.

Bovendien wordt bij iedere actie rekening gehouden met de bescherming van het milieu en het behoud van de natuurlijke hulpbronnen, met de dimensie van de ontwikkeling, inzonderheid met de rol van de vrouw, met demografische vraagstukken en met de problematiek rond de betrekkingen stad-platteland.

Een aanzienlijk gedeelte van de hulp is bestemd voor projecten waarmee meer in het bijzonder de bescherming van het milieu wordt beoogd.

Deze hulp kan ook de vorm aannemen van maatregelen voor de drugsbestrijding, de verbetering van de levensomstandigheden in de grote steden en de structurele dimensie van het ontwikkelingsproces.

Een deel van de hulp kan beschikbaar worden gesteld voor herstel- en wederopbouwacties na rampen, van welke aard dan ook, en de voorkoming ervan.

De regionale samenwerking tussen ontwikkelingslanden moet als een belangrijke sector voor de financiële en technische hulp worden beschouwd, met name op de volgende terreinen:

— samenwerking voor de milieubescherming,

— ontwikkeling van de handel binnen dezelfde regio,

— versterking van de regionale instellingen,

— steun bij de onderlinge integratie en invoering van gemeenschappelijke beleidsmaatregelen en activiteiten tussen ontwikkelingslanden,

— verbindingen, vooral wat de normen, netwerken en diensten, waaronder telecommunicatie, betreft,

— onderzoek en opleiding die met de ontwikkeling verband houden,

— samenwerking op energiegebied.

Artikel 5

De financiële en technische hulp kan op gebieden en in specifieke gevallen waarbij het optreden van de Gemeenschap beantwoordt aan rampsituaties of waarbij dit een aanzet biedt tot nieuwe acties of tot een nieuw beleid in sectoren die op regionaal of internationaal vlak essentieel zijn, tot betrekkelijk geavanceerder landen in Latijns-Amerika en Azië worden uitgebreid, en wel in de volgende sectoren:

— drugs,

— milieu en natuurlijke hulpbronnen,

— versterking van de instellingen,

— modelacties ten behoeve van bijzonder kansarme lagen van de bevolking,

— regionale samenwerking.

Economische samenwerking

Artikel 6

De economische samenwerking draagt bij tot de ontwikkeling van de ALA-ontwikkelingslanden door deze te helpen van de door de uitbreiding van het internationale

handelsverkeer, waaronder begrepen de grote Europese markt, geopende perspectieven zoveel mogelijk profijt te trekken en door een sterkere aanwezigheid van Europese ondernemers, technologie en know-how te bevorderen.

Met deze vorm van samenwerking wordt vooral beoogd steun te bieden aan landen, waar een macro-economisch en structureel beleid wordt gevoerd om handelsverkeer en investeringen aan te trekken en om overdracht van technologie te bevorderen waarbij met name de bescherming van de industriële en intellectuele eigendom wordt gewaarborgd.

Artikel 7

De economische samenwerking richt zich vooral op drie sectoren:

1. de verbetering van het wetenschappelijke en technologische potentieel en, in het algemeen, van het economische, sociale en wetenschappelijke klimaat door middel van opleidingsacties en de overdracht van know-how. De doelgroep wordt hoofdzakelijk gevormd door leidinggevend personeel, economische besluitvormers en opleidingskrachten, en omvat alle economische, technische en wetenschappelijke gebieden, met name op het terrein van energie, ecologie in industriële of stedelijke milieus en dienstentechnologie;

2. de verbetering van de institutionele ondersteuning, ten einde het wettelijke, bestuursrechtelijke en maatschappelijke klimaat ontwikkelingsvriendelijker te maken;

3. de steun aan het bedrijfsleven, met name door opleiding en technische bijstand, contacten tussen bedrijven en maatregelen ter bevordering van de toegang tot grotere markten, onverminderd de specifieke bepalingen inzake „joint ventures" van Verordening (EEG) nr. . . [1].

De regionale samenwerking is in het bijzonder op de volgende terreinen als een belangrijke sector van de economische samenwerking te beschouwen:

— samenwerking met industrieel- en stedelijk-ecologische doeleinden,

— handelsverkeer en uitwisselingen binnen de regio,

— regionale instellingen voor economische integratie,

— regionaal beleid,

— verbindingen, waaronder telecommunicatie,

— onderzoek en opleiding,

— samenwerking op energiegebied.

[1] PB nr. L . . . van . . ., blz. . . ..

Wijze van uitvoering

Artikel 8

De financiële en technische hulp en de economische samenwerking nemen in de regel de vorm aan van niet terug te betalen subsidies, waartoe financiële middelen dienen die daarvoor op de Algemene begroting van de Europese Gemeenschappen worden uitgetrokken. Cofinancieringen met Lid-Staten of andere donors worden door opvoering van de coördinatie nagestreefd. De hulp moet evenwel zoveel mogelijk van communautaire aard blijven.

Artikel 9

1. De financiële en technische hulp kan alle invoeruitgaven dekken en ook de plaatselijke kosten in verband met de uitvoering van projecten of programma's.

Voor maatregelen van economische samenwerking, opleidings- en onderzoeksprogramma's en voor ontwikkelingsprojecten en -programma's kan de Gemeenschap met name de onderhouds- en functioneringskosten voor haar rekening nemen, echter met dien verstande dat voor de programma's zulks slechts in de aanloopfase en op degressieve wijze mogelijk is.

2. Stelselmatig dient ernaar te worden gestreefd dat de partners (landen, lagere territoriale overheden of afzonderlijke doelgroepen) naar draagkracht en ook naar de aard van elke actie in de kosten delen. De betaling van belastingen, rechten en heffingen in de aankoop van terreinen worden niet door de Gemeenschap gefinancierd.

3. Studie- en expertisekosten op korte en lange termijn om de doelgroepen en de Commissie te helpen bij de uitstippeling van de algemene beleidslijnen, bij de afbakening en de uitwerking van de acties, bij de controle en de evaluatie worden normalerwijs uit communautaire middelen bestreden, hetzij in het raam van de financiering van afzonderlijke acties, hetzij afzonderlijk.

Artikel 10

Deelneming aan aanbestedingen, prijsopgaven, overheidsopdrachten en contracten staat op gelijke voorwaarden open voor alle natuurlijke en rechtspersonen uit de Lid-Staten.

Wat de financiële en technische hulp betreft staat deze mogelijkheid tot deelneming normalerwijs ook open voor het te steunen land en kan geval per geval tevens tot andere ontwikkelingslanden worden uitgebreid.

In uitzonderlijke en naar behoren gerechtvaardigde gevallen mogen bepaalde, specifieke onderdelen ook van andere oorsprong zijn.

Artikel 11

1. De projecten en programma's waarbij steun wordt verleend, waarvoor de door de Gemeenschap ten laste te nemen kosten meer dan 2 miljoen ecu bedragen, evenals ingrijpende wijzigingen en eventuele kostenoverschrijdingen welke voor diezelfde acties nodig mochten zijn en die meer zouden bedragen dan 20 % van het oorspronkelijk toegekende bedrag, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 12, lid 2.

2. Zo nodig worden volgens de procedure van artikel 12, lid 3, de besluiten vastgesteld die nodig zijn ter omschrijving van:

— de coördinatie van de communautaire samenwerkingsmaatregelen met die welke op bilaterale basis door de Lid-Staten kunnen worden getroffen;

— de indicatieve meerjarenrichtsnoeren die voor de belangrijkste partnerlanden gelden;

— de samenwerkingsgebieden naar thema of sector.

Artikel 12

1. De Commissie wordt bijgestaan door een Comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie. Het Comité spreekt zich uit met de meerderheid van stemmen die in artikel 148, lid 2, van het Verdrag is voorgeschreven voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen. Bij de stemming in het Comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de Lid-Staten gewogen overeenkomstig genoemd artikel. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.

De Commissie stelt de financieringsbesluiten vast die onmiddelijk van toepassing zijn. Indien deze echter niet in overeenstemming zijn met het advies dat het Comité heeft uitgebracht, worden zij onverwijld door de Commissie ter kennis van de Raad gebracht. In dat geval kan de Commissie de toepassing van de maatregelen waartoe zij heeft besloten voor ten hoogste één maand na deze kennisgeving uitstellen.

De Raad kan binnen de in de tweede alinea genoemde termijn met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen een andersluidend besluit nemen.

3. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie, advies uit over dit ontwerp, zo nodig door middel van een stemming.

Het advies wordt in de notulen opgenomen; voorts heeft iedere Lid-Staat het recht te verzoeken dat zijn standpunt in de notulen wordt opgenomen.

De Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het door het Comité uitgebrachte advies. Zij brengt het Comité op de hoogte van de wijze waarop zij rekening heeft gehouden met zijn advies.

Artikel 13

De Commissie legt de Raad en het Europese Parlement een jaarverslag voor over de uitvoering van deze verordening, welk verslag een overzicht behelst van de uitvoeringsresultaten en van de tijdens dat jaar gefinancierde projecten en programma's.

Bovendien wordt aan het einde van iedere periode van vijf jaar een algemeen verslag uitgebracht dat de resultaten van de regelmatig uitgevoerde evaluatie behelst.

Artikel 14

Verordening (EEG) nr. 442/81 wordt hierbij ingetrokken.

Iedere verwijzing naar genoemde verordening geldt als een verwijzing naar de onderhavige verordening.

Artikel 15

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.*

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat.